

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa **R. K.** bytom P., U., proti odporkyni **S. P.- Ú. B.**, v konaní o úrazový dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 18 Sn/18/2005 – 87 z 5.6.2006, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 18 Sn/18/2005 – 87 z 5.6.2006 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne č. 22 – 3121/2005 – 3591 **z r u š u j e** a vec vracia odporkyni na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom krajského súdu bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne z 11.7.2005 č. 22 – 3121/2005 - 3591, ktorým odporkyňa zvýšila navrhovateľovi od 1.7.2005 o 8,85% výšku úrazovej renty, na sumu 9 676 Sk. Krajský súd dospel záveru, že zvýšenie úrazovej renty bolo v súlade o zákonom, keďže suma vyplácaná k 1.7.2005 bola určená rozhodnutím z 2.3.2005 v sume 8 889 Sk.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu žiadal jeho zrušenie a vrátenie veci na nové konanie. Podľa názoru navrhovateľa prvostupňový súd skúmal len to, či akákoľvek suma vyplácaná ako úrazová renta bola od 1.7.2005 zvýšená o 8,85 %, ako stanovil zákon. Súd podľa navrhovateľa nebral zreteľ na skutočnosť, že transformovaná úrazová renta, ktorá bola vyplácaná od 1.1.2004 bola určená v rozpore so zákonom (§ 273 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z.). O samotnej výške úrazovej renty vyplácanej od 1.1.2004 nebolo vydané rozhodnutie, čo samé osebe spôsobuje, že preskúmané rozhodnutie ako aj rozhodnutie z 2.3.2005 nie sú preskúmateľné a obe vychádzajú z nesprávne určenej výšky sumy úrazovej renty vyplácanej od 1.1.2004.

Odporkyňa žiadala prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa v časti, v ktorej namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia o zvýšení úrazovej renty, je dôvodné. Odvolací súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 3 v spojitosti s § 250l ods. 2 OSP.

V predmetnej veci nie je medzi účastníkmi sporné, že navrhovateľ utrpel 17.6.1996 pracovný úraz, od 18.9.2002 bol zo zdravotných dôvodov preradeným na iné pracovisko a uvedeným dňom mu vznikol nárok náhradu straty na zárobku podľa príslušných ustanovení zákonníka práce. O určenie výšky náhrady straty na zárobku navrhovateľ požiadal príslušný súd, avšak ako vyplýva z vyjadrenia odporkyne z 10.11.2006, Okresný súd v Prievidzi uznesením z 30.9.2004, sp. zn. 15 C 72/2004, konanie vo veci zastavil z dôvodu nedostatku právomoci a vec bola postúpená S.P.. Odporkyňa vo veci nepodala návrh podľa § 8a OSP na vyriešenie kompetenčného konfliktu medzi súdom a orgánom verejnej správy ale sama ustálila výšku náhrady za stratu na zárobku, na ktorú mal navrhovateľ nárok k 31.12.2003 a ktorú podľa obsahu jej vyjadrenia (z 10.11.2006) aj do 31.12.2003 vyplácala (str. 3 ods. 2 vyjadrenia). O určení náhrady straty na zárobku nebolo vydané rozhodnutie, aspoň to z vyjadrenia odporkyne nevyplýva. Odporkyňa v predmetnom vyjadrení v ďalej časti uvádza spôsob výpočtu náhrady straty na zárobku, ktorú po odpočítaní dane ustálila na sumu 8 265 Sk. Táto suma bol podkladom aj pre transformáciu náhrady straty na zárobku na úrazovú rentu po 1.1.2004 ako aj pre prvú valorizáciu rozhodnutím z 2.3.2005.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že rozhodnutím z 2.3.2005 č.22 – 909/2005 – 3535 bola zvýšená suma úrazovej renty vyplácanej pred 1.1.2005 v sume 8 265 Sk o 7,54 % tejto sumy, na 8 889 Sk. Z dôvodov rozhodnutia nie je zistiteľné, akým spôsobom bola vyplácaná suma o výške 8 265 Sk stanovená (ktorým rozhodnutím a akým postupom). Rozhodnutím z 11.7.2005, č. 22 – 3121/2005 – 3591, bola suma 8 889 Sk zvýšená od 1.7.2005 o 8,85 %, na sumu 9 676 Sk mesačne, avšak rozhodnutie neobsahuje zdôvodnenie, akým spôsobom bola vyplácaná suma vo výške 8 889 Sk stanovená (ktorým rozhodnutím a akým postupom). Odvolací súd má za to, že preskúmané rozhodnutie nie je preskúmateľné, pretože nie je možné zistiť vecnú správnosť tej sumy, ktorá bola podkladom pre zákonom stanovené zvýšenie. Odvolací súd pritom považuje aj rozhodnutie z 2.3.2005 za nedostatočný podklad pre rozhodnutie z 11.7.2005 o zvýšení úrazovej renty .

Odvolací súd neupiera odporcovi právo na názor pokiaľ ide o výpočet sumy straty na zárobku patriacej navrhovateľovi, ktorá je od 1.1.2004 považovaná za úrazový dôchodok. Ide však o názory vyjadrené v písomných stanoviskách a nie v procesnej forme rozhodnutia (prípadne dohodou strán). Súd nemôže prehliadnuť, že rozhodnutie o náhrade straty na zárobku súd postúpil do pôsobnosti odporkyne a pokiaľ vec odporkyňa nepostúpila na konanie o kompetenčnom konflikte najvyššiemu súdu, mala vo veci vydať rozhodnutie, voči ktorému by mohol navrhovateľ využiť svoje procesné oprávnenia. Preto sa odvolací súd nebude zaoberať vecným posúdením správnosti základu pre zvýšenie úrazovej renty.

V tejto súvislosti odvolací súd naďalej zastáva názor vyslovený v spoločnom stanovisku občianskoprávneho a správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. Cpj 9/2006, podľa ktorého rozhodovanie o nárokoch na náhradu za stratu na zárobku, vzniknutých z pracovných úrazov alebo z chorôb z povolania do 31.12.2003, patrí do právomoci súdov, pričom poukazuje tiež na rozhodnutie sp. zn. 4 Rks 1/2005 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

V konaniach o úrazovej rente, najmä ak ide o prípady tzv. transformácie náhrady za stratu na zárobku na úrazovú rentu považuje odvolací súd za nevyhnutné také vedenie konania zo strany odporkyne, v ktorom bez akýchkoľvek pochybností bude účastník konania (budúci poberateľ úrazovej renty) oboznámený so všetkými skutkovými podkladmi rozhodujúcimi pre výšku renty patriacej od 1.1.2004. Účastník má právo poznať, na

základe akých podkladov predložených zamestnávateľom, odporkyňa koná a rozhoduje. V danom prípade odporkyňa nepostupovala v súlade s uvedenou ústavnou požiadavkou (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) a nevyužila možnosť ústneho pojednávania podľa § 188 zákona na objasnenie veci tak, aby sa stala nespornou najmä výška poberanej (patriacej) náhrady za stratu na zárobku k 31.12.2003.

Odvolací súd poukazuje na to, že v dôsledku zmeny právnej úpravy, nezávislej na vôli poškodeného v súvislosti s pracovným úrazom, štát stanovil iné podmienky odškodňovania za pracovný úraz, pričom odškodnenie formou úrazovej renty bolo zákonom zverené odporkyňi vrátane rozhodovania o nej. Odporkyňa v danom prípade fakticky, s materiálnymi dôsledkami, rozhodla o výške náhrady považovanej od 1.1.2004 za úrazovú rentu, a to bez vydania formálneho rozhodnutia o takto určenej sume. V ďalšom rozhodovala o zvýšení tohoto plnenia o príslušné percento stanovené zákonom, pričom nezdôvodnila ani v tomto rozhodnutí samotnú východiskovú sumu pre výpočet zvýšenia. Preto, pokiaľ tak neurobila pre vydaním rozhodnutia o zvýšení, bola povinná zdôvodniť výšku základu pre výpočet zvýšenia úrazovej renty v rozhodnutí o zvýšení tak, aby rozhodnutie bolo zrozumiteľné a preskúmateľné aj z hľadiska určenia výšky sumy považovanej za úrazovú rentu, k zvýšeniu ktorej dochádza.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd zmenil prvostupňový rozsudok a rozhodnutie odporkyne zrušil z dôvodu nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov rozhodnutia a vady konania, ktoré mohli mať za následok nezákonnosť rozhodnutia.

Keďže odvolanie navrhovateľa nesmerovalo proti výroku o náhrade trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia v odvolaní ani neuplatnil, súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V B. 12. marca 2008

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová